

Holubovský ZPRAVODAJ

ČÍSLO 10, ROČNÍK 9

ŘÍJEN 2003

ZDARMA

Zpráva z jednání zastupitelstva obce, které se konalo dne 25. 9. 2003

Zastupitelstvo obce projednalo a schválilo:

- dohodu o zapůjčení tělocvičny v ZŠ Holubov na cvičení žen
- vyhodnocení kalkulace vodného za zkušební období od 1.4.02 do 31.5.03 v Krásetině a v Třísově. V důsledku malé spotřeby vody došlo k nárůstu ceny a proto bylo nutno za loňský rok doplatit za Krásetín 33.500,- a za Třísovy 75.600,- Kč z prostředků obce. V kalkulaci na období od 1. 6. 03 do 31.5.04 byla cena stanovena v Krásetině na 14,48 Kč včetně DPH a v Třísově 11,90 Kč včetně DPH. Kromě toho bylo nutno vyměnit všechny vodoměry za cenu 235.010,- Kč, které obec bude splácet ve čtyřech splátkách až do roku 2006
- od 1. 7. 2003 byla stanovena výše stočného pro Holubov na 12,- Kč. Jelikož kanalizace je ve správě firmy VAK, tato si zajistí smlouvy a výběr stočného sama. Do konce roku 2002 byl provoz ČOV a kanalizace hrazen firmě VAK dodavatelem stavby - firmou VSB České Budějovice, jak vyplývalo ze smlouvy. Do konce června 2003 hradila provoz obec (částkou 112. 000,- Kč). Aby se měli možnost občané připojit na novou kanalizaci, OZ schválilo tuto úlevu.
- prodej pozemku parc. č. 297 v k.ú. Holubov panu Milanovi Honestchlägerovi z Holubova

ZO bylo informováno o:

- postupu prací na opravách komunikací po povodních
- přípravě vítání občanů, které se uskuteční dne 18. 10. 2003
- přípravě setkání důchodců, které se uskuteční dne 15. 11. 2003
- kolaudaci ČOV a kanalizace s uvedením do trvalého provozu
- pravidelné podzimní revizi na lanové dráze
- úpravě skládky na Bořinkách, kterou narušila loňská povodeň

- Jaroslav Franěk, starosta -

Vážení spoluobčané, čtenáři,

na den 11. října 2003 jsem byl pozván generálním ředitelem firmy Kámen a písek spol. s r. o. ing. Otakarem Veselým na oslavu 100 let lomu Plešovice. Při této příležitosti jsem si uvědomil, co během oněch 100 let plešovický lom pro naši obec znamenal. Nejen pracovní příležitosti, ale i možnost získání stavební-

ho materiálu jak na stavby rodinných domků, tak na stavby, které prováděla obec.

Významnou pomoc nám poskytl lom i při loňských povodních.

Na samotné oslavě mě zaujal jednak projev generálního ředitele, který si s jeho souhlasem dovolujeme otisknout, ale

i některá fakta z historie plešovického lomu. Myslím, že zaujme i Vás naše čtenáře a proto tuto historii uvedeme postupně ve třech číslech našeho zpravodaje.

- Jaroslav Franěk, starosta -

100 LET TĚŽBY KAMENIVA V LOMU PLEŠOVICE

1903

2003

Cesty a cestičky vedoucí malebnými krajinami Čech jsou nejen vyšlapány mezi poli a lesy. Ty tam jsou hluboké úvozy, vyježděné koły venkovských povozů, dvě pískové koleje a zelená stružka trávníčku uprostřed. Cesty našeho současného života musí být široké, hladké a pevné, aby unesly tíhu a rychlost, s níž se řítíme vstříc budoucímu času. Tvoří je především kámen. Kámen odolný a tvrdý.

Vážené dámy, vážení pánové, spolupracovníci a obchodní partneři, před 100

lety, tedy z roku 1903 jsou v archívech prvé zmínky o zahájení těžby v lomu Plešovice. Zřejmě již nejsou mezi námi pamětníci, kteří by nám živě mohli připomenout začátky dobývání. Práce v lomu na počátku minulého století až do jeho poloviny byla prací těžkou a pro opravdové chlapy plné síly a byla i prací nebezpečnou.

V druhé polovině minulého století přecházela ruční práce na práci mechanizovanou pomocí strojů, bagrů, drtičů a třídičů. V posledních dvou dekadách minulého století došlo k prudkému rozvoji technologie a důlních strojů a těžká ruční práce byla úplně odstraněna. Dnes provozujeme plně automatizované lomy s úplným vyloučením osob z prachem exponovaných a rizikových pracovišť.

Je radost podívat se na takový moderní lom, který produkuje kvalitní výrobky, ale hlavně splňuje přísná kritéria pro ochranu přírody a životního prostředí.

Takovým se stal i lom Plešovice po 100 letech od svého založení. Investice vkládané do ochrany životního prostředí a přírody se v plešovickém lomu počítají v desítkách miliónů korun.

Chceme poděkovat obcím a obecním úřadům a také občanům, kterých se bezprostředně dotýká naše činnost, že vždy nacházeli a nachází společný jazyk pro vzájemné soužití.

Jsmo hrdi na to, že právě lom Plešovice, který patří do rodiny dalších lomů firmy Kámen a písek, spol. s r.o. je lomem vzorovým v České republice a jeho věhlas již překročil státní hranice.

Děkujeme všem spolupracovníkům, občanům, obcím Plešovice, Zlatá Koruna, Srnín, Třisov a dalším, dále obchodním partnerům a úřadům za vzájemné porozumění a vytváření dobrých přátelských vztahů.

Dalších 100 let přejí

KR Mag. Max Ignaz Machanek

Dipl.-Ing. Otakar Veselý

majitelé

❁ Kámen a písek ❁

- pevný pilíř historického vývoje člověka

Kámen a písek jako přírodní suroviny zaujímají v životě člověka a jeho historii nezastupitelnou úlohu. Jsou nesmazatelně zapsány v památkách od nejstarších dob jako ku příkladu i v Keltském opidu nedaleko osady Plešovice poblíž obce Třisov. Nesmazatelně je kámen zapsán i v zachovalých historických památkách hradů, zámků a tvrzí po celém Jihočeském kraji, které jsou dokladem zručnosti, umu a schopností našich předků v předchozích stoletích.

Kámen slouží člověku od samého úsvitu civilizace, od paleolitu – starší doby kamenné, kterou ohraničuje 14 tisíc let před naším letopočtem. Kámen byl nejpřirozenější materiál na výrobu pracovních prostředků a zbraní. Za dob vrcholného období feudalismu ve 13. a 14. století byla budována z kamene zemany, šlechtici a rytíři sídla pevnější než dřívě stavěná obydlí ze dřeva. Tyto kamenné památky jsou pro současné i další věky stále zachovány a i to svědčí o síle, energii a nezníčitelnosti kamene.

Minulé 19. a zejména 20. století s sebou

přinesly i nové poslání ve využívání kamene jako vhodného kvalitního stavebního materiálu. Moderní dynamická doba přispěla k rozvoji nových druhů staveb jako jsou rozlehlé městské areály, továrny a průmyslové zóny, přehrad,

přístavy, železnice, silnice a dálnice. I když Jihočeský kraj a zejména Českokrumlovsko nikdy nepatřilo k průmyslově rozvinutým oblastem, přesto i na tomto území je realizováno mnoho významných staveb. Můžeme vzpomenout například výstavbu vodních děl Lipenské a Řimovské přehrad, stavbu čistírny odpadních vod v Českém Krumlově, letištních ploch v Plané u Českých Budějovic a Bechyni, výstavbu Jaderné elektrárny Temelín či 1. části IV. železničního koridoru z Českých Budějovic do Horního Dvořiště i výstavbu celé dopravní infrastruktury na Českokrumlovsku a Českobudějovicku.

Všechny uvedené stavby mají společného jmenovatele – při jejich stavbě hrál nenahraditelnou úlohu kámen a písek z lomu Plešovice u obce Zlatá Koruna na Českokrumlovsku. Již naši předci zjistili, že díky své geologické stavbě poskytují podhůří Šumavy a Podkletí dostatek přírodních zdrojů pro těžbu a zpracování kamene, o čemž svědčí i výročí 100 let těžby kamene v lomu Plešovice. V této publikaci si připomeňme historii těžby zde a tímto způsobem vzdejme hold všem, jež se na této dlouhé cestě podíleli a v současné době směr této cesty dále určují.

Historie lomu Plešovice

✚ Založení lomu ✚ a předválečná historie

První zmínky o těžbě kamene pocházejí z místních kronik a datují se k počátku 20. století.

Po uzavření zlatokorunské tužkárny v roce 1885 a sirkárny v roce 1902 a po postupně končící práci slévárny v místním klášteře, přišlo mnoho občanů Zlaté Koruny o práci. Část odchází za prací do Českého Krumlova a další se pokouší sehnat práci v klešských lesích a nebo na schwarzenberském vazišti vorů (Höltzplatz) ve Zlaté Koruně. Proto část jen sezónně zaměstnaných dělníků vítá otevření kamenolomu v Plešovicích, který v roce 1903 otevírá rolník Jan Kadlec z Plešovic č.p. 19 a to v místech zvaných pod Beníky, dnes starý lom – pod silnicí.

Současně s otevřením lomu probíhalo majetkoprávní řízení, poněvadž pozemek, na kterém měl být lom otevřen, patřil obci a rod Kadleců byl pouze dlouhodobým nájemcem. Ale protože pozemek užíval rod Kadleců od nepaměti, byl poté převeden do jejich vlastnictví a mohlo být zažádáno o těžební právo. Jednání majetkoprávní a schvalovací se zřejmě táhlo delší dobu, protože povolení k těžbě bylo vydáno až v roce 1908.

Skála určená k těžbě neměla žádnou skrývku, proto bylo možno po odlesnění zahájit výlom kamene během několika týdnů. Nad stávající železniční tratí, postavené v roce 1890-1892, byla zřízena vozová cesta od domku Dominů do budoucího lomu (v místech a směru dnešní vlečky).

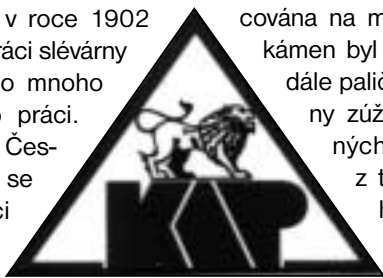
Na začátku lomu byl zřízen manipulační prostor na zpracování šterku, pod ním

byla zbudována asi 6 m široká rampa na jeho nakládání. Po skončení těchto prací přijímá Jan Kadlec dalšího společníka Tomáše Kmocha, rolníka z Plešovic č.p. 6. Zpočátku se výlom kamene prováděl pomocí železných klínů a zčásti pomocí střelného prachu. Část kamene byla zpracována na místě, a sice tak, že velký kámen byl rozbit na menší a ten byl dále paličkami, od oka na obě strany zúženými na dlouhých pružných násadách (nejčastěji z trnky nebo šípku) tzv. švihovkami, roztloukán na šterk. Šterk se dopravoval v dřevěných kolečkách (šajtruhlách) na rampu u kolejí. Pro odvoz šterku byl pak podle potřeby přistavován manipulační vlak s nízkými stěnami. Na vagóny se šterk navážel kolečky po dlouhých fošnách. Nakládku musela být rychlá, aby nebyla narušena osobní a nákladní doprava na železnici, a tak se jí muselo zúčastnit všech 30 dělníků tehdy v lomu zaměstnaných. Kromě šterku se vyráběl stavební kámen, který se rovnal do figur a dle potřeby byl odvážen koňskými povozy na stavby. Stejným způsobem byl odvážen i zbývající drobnější materiál, který byl ručně tříděn podle velikosti - kátrován.

Objednávky na šterk se stále zvětšovaly a byli přibíráni další dělníci, ale majitel Kadlec a Kmocho již nestačili finančně a hlavně řemeslně. V roce 1908 tedy lom pronajímají velice zkušenému lomaři Janu Mrázovi, který se právě přizemil do Zlaté Koruny č.p. 27. Jana Mráze lze pokládat za hlavní osobnost a tvůrce

lomu Plešovice. Narodil se 7. března 1877 ve Štětkři, vychodil obecnou školu ve Zlaté Koruně a po vyučení zedníkem nastupuje k lomařské firmě František Schön a synové, kde zanedlouho pracuje jako polír. Po převzetí lomu Jan Mráz objednává menší naftový drtič, dále kupuje asi 100 m úzkokolejných drážek, 4 plechové sklopné vozíky na obsah 3/4 m³ a práce se v lomu rozjíždí naplno se 40 pracovníky. Výroba v lomu pokračuje do roku 1914, kdy přichází první světová válka. Jan Mráz odchází na druhou výzvu do války. S ním rukuje 27 mužů z Plešovic a 70 ze Zlaté Koruny – práce v lomu se zastavuje.

V posledním roce války se Jan Mráz vrací po zranění, přišel o palec a ukazovák pravé ruky. V roce 1919 je lom opět uveden do provozu. Přistavování vlaků na hlavní koleji již nevyhovuje, a proto Jan Mráz usiluje o zřízení vlečky. Ale jednání s dráhou trvá několik let. Práce na vlečce jsou zahájeny v roce 1929 a dokončeny, o rok později. První vagóny na vlečku jsou přistaveny 26. prosince 1930. Práce v lomu pokračují až do druhé světové války. V roce 1941 jsou dělníci posíláni pověstným nacistou Buchnerem z budějovického Arbeitsamtu na práci do říše, není nafta – není střelivo a tak se lom v roce 1942 zastavuje.

Co nás baví - zprávy ze školy

ŘÍJEN je měsíc barevných listů, zkracujících se dní a tažných ptáků

- ✚ Listy stromů a keřů začínají opadávat.
- ✚ Vrcholí odlet ptáků, přilétají hlavní hejna zimujících havranů.
- ✚ Srnci shazují paroží, začíná říje daňků.
- ✚ Mufloni a prasata spásají bukvice, jezevci a plazi upadají v nepravý zimní spánek.

Práce v lese

- ✚ Lesníci sbírají šišky borovice a semeno tisu, jasanu, habru, lip, břeku, kontrolují oplocenky proti vniknutí zvěře, ochraňují kultury proti okusu a ohryzu zvěře, těží listnáče a borovici.
- ✚ Myslivci otevírají zahrazená myslivcká polička pro zvěř, loví jeleny, muflony, daňky, siky, srny, srnčata a divoká prasata, začínají lovit bažanty .

Pozorování:

Na stromech a keřích můžeme už od září pozorovat množství zralých plodů. Mnoho z nich určitě znáte – hrušky, jablka, švestky, šípky, bukvice, žaludy, kaštiny, lístkové oříšky, jeřabiny... Zkuste ale v přírodě objevit i ty, jejichž jména vám byla doposud utajena. Najdeme v atlase obrázky stromů a keřů, jako je střemcha, dřín, kalina, trnka, ptačí zob, pámelník, krušina

a pátráme v přírodě i v zahradách kolem lidských obydlí po jejich plodech. Mnoho těchto plodů slouží jako potrava ptákům i jiným živočichům, mnoho z nich využívá i člověk. Plody skrývají semena, která zajišťují rozmnožování rostlin. K tomu, aby se co nejvíce šířily, používají rostliny nejrozdůrnější zařízení. Určitě znáte javorové nažky, které se vznášejí ve větru, nebo

létající semínka pampelišek. Semínka, která sežerou ptáci nebo jiní živočichové, se pohybují s nimi a uvolní se až z jejich

trusu na úplně jiném místě. Pozorujeme v přírodě tyto způsoby šíření.

- Jaroslava Němečková, vychovatelka ŠD -

TYDEN ZVÍŘAT NA ŠKOLUBOV

Pátek 3. říjen děti naší školy prožily jinak než obvykle. Matematiku, český jazyk, prvouku, vlastivědu i němčinu vyměnily za skotačení, veselí, kreslení a kulišárny. Nepotřebovaly učebnice, zato důležitou součástí Dne zvířat bylo vhodné oblečení. Všichni dokázali, že je nic nerozhází. Odpoledne se děti seznámily s exotickým ptactvem. Natálka Koflerová domluvila s maminkou možnost návštěvy u jejich voliér. Potěšili jsme se s papoušky, andulkami, křepelkami a kachničkami.

Po neděli jsme zahájili celoroční soutěž družstev ve školní družině. Výpravu za zvířaty jsme kvůli počasí odložili o jeden týden. O to více jsme se na ni těšili. Počasí nám prálo a my jsme s chutí vyrazili do Tršova na návštěvu ke Koubům.

„Zmatený les“ nikoho nenachytl. Všichni vědí, že do lesa nepatří kaktus, kukačka nekrmí svá mláďata, žížalu nenajdeme na stromě atd. Soutěžní kvíz o zvířatech pokračoval ve čtvrtek. Celý podzim se věnují děti sběru kaštanů. Žaludy, které nosí děti do školy, dostane zvěř v lese. Jaký je rozdíl mezi zvěří a zvířaty jsme se dozvěděli při návštěvě hájenky Lesů ČR na revíru Kleť. Připomněli jsme si, jak se máme chovat v lese, jakou zvěř můžeme v našich lesích potkat. Co musíme udělat, abychom ji mohli v přírodě spatřit. Máme velkou radost, když najdeme ve svém okolí lidi, kteří se o to, co umí, nebo mají rádi, jsou ochotni s dětmi podělit. Všem velmi děkujeme.

- Jaroslava Němečková, vychovatelka ŠD -

O KNIHÁCH

Nadchází chmurnější čas, sluníčko už nás tolik nepotěší ani nepotrápí, možná nebudeme mít dobrou náladu, tak tedy bychom si rádi přečetli něco veselého. Tentokrát to nebude o knihách, které můžete objevit v naší knihovně, ale najdete je na pultech knihkupectví, jsou to novinky.

Třeba by vás potěšila kniha od Miloslava Šimka a Josefa Fouska „Putování s oslem“. Je to humoristický cestopis, jehož hlavním hrdinou je osel Honza – tvrdohlavé zvíře milující volnost. Autoři knihy s ním a ještě s dalšími kamarády putovali po Šumavě a prožili při tom spoustu nádherných příhod a veselých historek. Především však při oslím putování unikli za světa všedních starostí a prožili si něco, co se v životě dospělých mužů často neopakuje. Radostné hýkání osla, jehož uši slušely i králu Lávrovi, určitě porozumí každý, kdo nechce

ze svého života vyškrtnou smích a legraci. A ještě kniha „Zuzana Bubilková a Miloslav Šimek“, to je humoristická kniha autorské dvojice, která není věnována jen politické satíře. V knize shromáždili ty nejlepší aforismy a nestárnoucí anekdoty. Jsou zde zařazeny jejich kuriózní historky nasbírané za dobu, co spolu baví diváky po vlastech českých. Je to 1. vydání knihy.

Příště o knihách zase z jiného žánru.

- Marie Hrušková, knihovnice -

slovo lékaře

Bolest hlavy

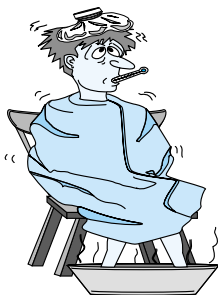
“Pane doktore, změřte mi tlak, bolí mne hlava.” Léta tradovaná souvislost, která prakticky neplatí. Před lety jsem potkal člověka, kterému jsem naměřil krevní tlak 300/160 (to není překlep!) a hlava ho nebolela. Vysoký krevní tlak nemusí sebou nést žádné příznaky a prvním příznakem může být mozková příhoda s ochrnutím, srdeční infarkt nebo náhlá smrt.

Nejčastější příčinou bolesti hlavy jsou bolesti od krční páteře. Někdy nejde ani o bolest v pravém slova smyslu.

Jde spíše o pocit prázdné či naopak plné hlavy. Někdy je doprovázen pocitem nejistoty až závratí, pocitem na zvracení až zvracením. Někdy jde o obraz velmi dramatický, i když k úlevě často stačí vzít si pár tablet na uvolnění zvýšeného svalového napětí. Léky na bolest mnohdy není třeba užívat. Nejčastější příčinou je funkční blok krční páteře, a když se nám jej podaří uvolnit mobilizací, je člověk zcela bez obtíží.

Možná, že stejně často se objevují bolesti hlavy způsobené zvýšeným napětím ve svalstvu obličeje při zvýšené psychické zátěži, při stresu. Nedokážeme-li se uvolnit psychicky třeba Schulzovým autogenním tréninkem, jógou či jinými aktivitami, často stačí k uvolnění napětí prostá tableta Diazepamu.

Další poměrně častou a velmi nepříjemnou je bolest hlavy při migréně. Bolest sedí jako za očima, je krutá a pacient často přitom zvrací. Podkladem bývá nadměrné překrvení mozku z nejrůznějších příčin. Někteří pacienti to cítí předeem, že na ně jde migrenózní záchvat, a včasným užitím léku rozvinutí záchvatu

zabrání. Někdy ani silné léky proti bolesti a zvracení nepomohou a pacient si svůj několikadenní záchvat více méně musí protrpět. Častou příčinou jsou i záněty vedlejších nosních dutin. Většinou jsou provázány rýmou, při které zduřelá sliznice uzavře vchody do těchto dutin. V dutinách se pak hromadí sekret, který může zhnisat. Punkce zhnisané dutiny je velmi nepříjemná, a proto se jí snažíme předcházet. Aby mohl sekret z dutin včas volně odtékat, snažíme se při rýmě užívat léky vedoucí k oplasknutí nosní sliznice. Již podstatně vzácněji dochází k bolesti hlavy v oblasti trojklaného nervu. Jde o záchvaty krutých bolestí obtížně ovlivnitelných. Někdy mohou být vyprovokovány zánětem dutiny, ale častěji jsou jakoby bez příčiny.

Při zánětu mozku a mozkových blan jsou také kruté bolesti často se zvracením. Dochází k tomu při různých infekčních onemocněních, a proto přitom bývá zvýšená teplota až horečka. Snad nejčastější příčinou je infekce klíšťovým zánětem mozku, jemuž můžeme předcházet včasným očkováním. Ještě vzácněji bolest hlavy doprovázejí nádory mozku a to většinou až v konečném stadiu.

Naopak velmi známou a častou je bolest hlavy po větší pijatice. Krutá opilcovarána! Alkohol vylučovaný močí sebou strhává vodu a minerální látky. Není-li přitom prostá voda dodávána v dostatečné míře, doplňuje se krevní řečiště vodou z buněk. Spolu s touto vodou jsou z buněk vyplavovány minerální látky. Vzniklá nerovnováha vodního a minerálního hospodářství v nervových buňkách vede k bolesti hlavy. Obdobný stav může vzniknout při práci v horkém provozu. Avšak i letošní letní počasí k tomuto stavu leckoho přivedlo. Doplnujeme nejen vodu, ale i minerální látky. Nejlépe slanou polévkou, nějakou minerálkou a juičem.

A protože bolest hlavy je nejen nepříjemná,

ale může být i vážným příznakem, většinou se poradíme se svým praktickým lékařem. Praktický lékař po řádné anamnéze si s ní většinou poradí sám, nebo nás odkáže na speciální vyšetření.

- MUDr. Bohumír Šimek -

P.S. Od října očkujeme chřipku.

Co se změnilo?

Bliží se opět výročí Listopadu a položíme si otázku, co se skutečně změnilo. Nemáme jen jedinou vedoucí stranu, máme pluralitní politický systém. Přesto jsme opět zažili pokus o ovládnutí politického života jen jedinou stranou. Naštěstí díky senátu nevyšel. Máme svobodu slova. Ta přes hrubé útoky některých politiků zatím trvá. Jen k té propagaci komunismu je náš stát nějak schizofrenní. Zároveň ji odsuzuje i podporuje. Máme svobodu shromažďovací a již nejsme pronásledováni za svoje myšlenky. Změny jsou nesporné, ale v tom zcizení majetku emigrantů, šlechty a církvi náš polistopadový stát marxistické a komunistické ideje dovršuje. Jen dnes nejde o znárodnění. Jde o legalizaci tohoto majetku v jiných rukou. Stačí poslouchat politiky a číst noviny. Závist a nenávisť, ve které jsme byli vychováni nacionálně socialistickou ideologií za Hitlera a komunistickou socialistickou ideologií za Stalina, nám zůstává. Přidala se jen chamtivost.

- MUDr. Bohumír Šimek -

Smí politik lhát?

Samozřejmě. Zejména pokud je jeho hlavním cílem udržet se u moci. A pokud je jeho volič tak hloupý, že mu to nevadí. Ale mělo by nám to vadit! Politik, jehož zájmem je prospěch nás všech, lhát nemusí. A toho bychom si měli vážit.

- MUDr. Bohumír Šimek -

DOBRO A ZLO

Věčná otázka provokující k zamyšlení. Věčné hledání zorného úhlu. Nejruznější náboženské systémy opřené o tisícileté zkušenosti učí člověka, co je dobro a co je zlo. Bůh je zdroj Života a Dobra.

A z tohoto úhlu není podstatné, zda někdo na obloze dětinsky vidí fousatého dědečka, s výpravčím Hubičkou krásnou ženu, svého Stvořitele, nirvánu nebo filosoficky abstraktní Dobro.

Člověk vše dokáže změnit v nic. Bůh jako zdroj Života a Dobra a předmět úcty se člověku od 18. století ztrácí. Přestává být vnímán jako nejvyšší Dobro. Úcta k Bohu je nahrazována úctou k člověku. Člověk se stal nejvyšším měřítkem hodnot,

nejvyšším Dobrem. Vše pro Člověka. A netrvá dlouho a nejvyšším dobrem není člověk, ale Národ. A obětují se jiné národy. A opět netrvá dlouho a nejvyšším dobrem je Strana. U nás se obětuje Slánský a tisíce, ba miliony dalších lidí, počítáme-li celý komunistický blok.

Člověk nahradil Stvořitele a milovými kroky kráčí vpřed. A nachází nové cíle pokroku. Dnes bezohledně slouží ekonomickým zájmům. A vše pro člověka vede k jeho ohraničování se proti ostatní přírodě. Tempo vymírání jednotlivých druhů živočichů a rostlin se stupňuje. Vše musí ustoupit ekonomickým zájmům! Musí? Ani důsledky pro člověka

nejdou zajímavé? I člověk bude obětován? Dostala se mi do ruky knižička Erasima Koháka P.S.Psové, kde se krásným jazykem dotýká i otázky Dobra. Vychází z toho, že vše živé touží po životě. Život je sám sobě dobrem. Dobré je to, co podporuje harmonické a vyvážené společenství všech živočichů a rostlin. Zlé je to, co toto společenství porušuje a ničí. Pro člověka tedy není prospěšné zabetonovávání se proti přírodě. Pro člověka je přínosem úcta a láska ke všemu životu.

A tak máme šanci se vrátit tam, kam nás odedávna vedou všechna náboženství, k úctě k harmonii, k řádu, ke zdroji života, k člověku a ke všemu živému. Tisíce let stará zkušenost člověka. Jinak člověk nepřežije.

- MUDr. Bohumír Šimek -

UKLIĎME SVĚT CLEAN UP THE WORLD

Toto heslo mezinárodního environmentálního programu za obnovu životního prostředí je jako stvořené pro oblasti po povodni jaká postihla také údolí Křemžského potoka. Jeho iniciátorem byl mořeplavec Ian Kiernan, když po své plavbě kolem světa zorganizoval r. 1987 spolu se 40 000 dobrovolníky úklid 270 kilometrů znečištěného australského pobřeží. V následujících letech převzal nad touto

akcí záštitu Program OSN pro životní prostředí - UNEP. V České republice se uskutečnil 1. ročník 1993 a koordinátorem se stal Český svaz ochránců přírody. Pravidelně v měsíci září pořádá především úklid, recyklační akce, vzdělávací a ochranné projekty, soutěže a výstavy.

Před povodněmi by nikdo neuvěřil co všechno dokáže voda poměrně malého potoka urvat, odnést a na dolním toku zanechat. Nejen kamení a nejrůznější dříví, to ostatně k přírodě patří, ale

i ocelové konstrukce lávek a hlavně spoustu umělých hmot, PET lahve a dlouhé závoje folií namotané na keřích a stromech. Už před časem část potoka vyčistili místní skauti a posledního úseku se ujalo Centrum environmentálních informací ZO ČSOP Šípek s p. Petrem Reschem z Českého Krumlova a Mladí ochránci přírody ze Základní školy na Plešivci s Mgr. Floriánem. Dne 18. září nasbírali plný valník odpadků. Díky jim!

- Vojtěch StormSpráva CHKO Blanský les -

Poznámka redakce: obec Holubov zajistila rozřídění a likvidaci nasbíraného odpadu a pan starosta občerstvení pro účastníky sběrové akce.

NAŠE JMÉNA

Každý z nás jistě zná nějakého ptáčka z velké ptačí říše. Ale nejenom tito krásní tvorové nás provázejí celým životem, ale určitě si každý člověk rozpomene i na svého kamaráda z dětství, přítele, souseda, nositele nějakého ptačího jména.

Ptáček - příjmení patří do několika kategorií.

1. Podle bydliště - pták byl častým domovním znamením.
2. Podle vlastností duševních či tělesných.

Takový člověk mohl mít slabý, pisklavý hlas nebo naopak zpíval jako ptáček. Ten, kdo jedl jako ptáček, měl drobnou až titěrnou postavu. Ale i člověk, který

chytil ptáky, choval ptáčky v klecích, snažil se učit ptáky mluvit, byl nositelem takového jména. Většina dnešních Ptáčků měla však za své předky pěkné šibaly a šidily. Proto vznikly šťavnaté přívlastky ptáčků: povedený, mazaný, vypečený, vychytralý, vykutálený, podezřelý... Spojení noční ptáče nic pozitivního o člověku nevypovídalo. Jednalo se spíše o člověka, který vedl nepěkný noční život - o flamendra či šlapku. Ale o kom se říkalo, že je ranní ptáče, byl

hodnocen kladně, neboť tento člověk pracoval od samého rána. Říkáme-li o někom, že je přelétavý pták, vždy se jedná o člověka nestálého, neseriózního.

Rčení a přísloví:

Když ptáčka lapají, sladce mu zpívají = při získávání se nešetří sliby.

Ranní ptáče dál doskáče = pracovitý člověk, který brzo vstává, dosáhne více než ospalý lenoch.

Jen drápkem uvíz, chycen je ptáček celý = i malé klopýtnutí může znamenat, že je člověk získán pro věc velmi nekalou.

Hrdlička

Toto příjmení patří do kategorie jmen podle duševních a tělesných vlastností. Tento člověk se tedy něčím podobal hrdličce. Např. přední část krku a horní hrud' jsou červené - možná to byla nemoc

zvaná růže, ale třeba i důsledek spálení, opaření. Člověk mohl nosit v oblíbě úzký šátek kolem krku. Mohl však mít i vadu řeči, která při mluvení připomínala hrdliččí cukrování.

Hrdlička je symbolem něžné lásky, takže se tak mohlo říkat člověku velmi milému, něžnému, mírnému či tichému.

Často i domy měly ve svém znaku hrdličku a člověku, který tam bydlel se začalo říkat pan Hrdlička.

Rčení:

Cukrovat jako dvě hrdličky = zamilovaně se chovat. *Hrdličkovat se* = líbat se, něžně se milovat.

Špaček

Příjmení Špaček také patří do kategorie podle vlastností duševních a tělesných. Člověk mohl mít nepěknou pleť po něšto-

vicích, která připomínala kropenaté peří tohoto ptáka. Mohl to být i člověk, který chodil plašit tyto ptáky do sadů a vinic. Nebo i člověk, který po někom něco opakoval. Dnes se sice říká, že papouškuje, ale dříve, že špačkuje.

Rčení:

Tluče špačky = podřimuje a padá mu při tom hlava.

Nadává jako špaček = nespokojený, neustále nadávající všehokritik.

Toto rčení však pochází z doby, kdy příjmení již byla ustálena.

- Mgr. Drahomíra Bodláková -

Literatura:

Moldanová D.: Naše příjmení, Mladá fronta Praha 1983

Mates V.: Jména tajemství zbavená, Knižní klub Praha 1998

Poznávejme plemena psů

Španělský mastin

Plemeno patří mezi tzv. molosy, což jsou psi skutečně obrovští, kteří vzbuzují svou velikostí respekt. Španělský mastin od

pradávná plnil funkci pasterveckého psa. Hlídal stáda ovcí nejen na pastvinách, ale i při přesunu zvířat. Poněvadž se při průchodu vesnicemi střetával s lidmi, nesměl být agresivní, poněvadž zvíře, které váží 100 kg a někdy i více se nedá zvládnout fyzicky. To si může myslet jen blázen. Je to pes velmi inteligentní a samostatný. Ochráně se nemusí učit, hlídací instinkt se

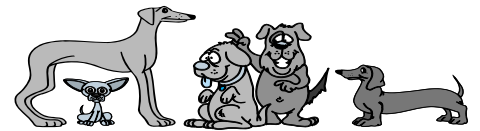
v něm probudí již v době dospívání. Jako všechna obří plemena dospívá později až mezi druhým a třetím rokem. Jsou to klidní psi, kteří si uvědomují svou sílu a velikost a nezneužívají toho a nejsou agresivní. Vetřelce odradí svým mohutným a hlasitým štěkotem. Velmi rádi pozorují své teritorium z vyvýšeného místa. Španělský mastin se nehodí pro sportovně založené lidi, kteří lítají kolik kilometrů po výletech. Je to pes pohodář. Do jednoho roku se nesmí absolutně štěňata

přetěžovat. Až po 1 roce je možné podnikat výlety, ale ne moc dlouhé a náročné. Mastinové mívají velmi dobrý vztah k dětem, rádi si s nimi hrají, hlídají je, ale není vhodné je nechávat se psem bez dozoru, což platí u každého psa.

Španělský mastin je vhodný jako rodinný pes. Velmi rád pobývá v blízkosti své rodiny, kterou hlídá a pozoruje. Každé štěně tohoto plemene musí projít dobrou socializací, což znamená, že musí mít kontakt s člověkem, se psy a jinými zvířaty. Je to nutné proto, aby z něho vzrostl pes klidný, vyrovnaný, sebevědomý, nebojácný. Je

vhodné štěně vodit i do města, aby si zvykal na hluk a dopravu. Dominantnější bývají samci k samcům jiného plemene. Mastin je pes tvrdohlavý, při výchově potřebuje důslednost. Bez problémů zvládne základní povely, ale rozhodně není pro něho vhodný klasický služební výcvik. Nesnáší dril. Musí mít pouze základní výcvik, aby byl ovladatelný a poslušný. Není absolutně vhodný do kotce. Tento pes potřebuje velký prostor, což je mu přirozené. V malém prostoru

velmi trpí nejen tělesně, ale i psychicky. Může být celoročně venku, má-li dobrou zateplenou boudu. Péče o jeho srst je vcelku jednoduchá, trochu více práce je v době linání. Čas od času je dobré kontrolovat uši a pravidelně zastříhovat paspárky, které se u těchto plemen nechávají. Růst těchto psů od mládí bývá dosti rychlý a proto se mohou vyskytnout potíže s pohybovým aparátem. Lze se tomu vyhnout pokud nebude štěně přetěžováno, dostane kvalitní stravu a budou se mu podávat přípravky na dobrý vývin kloubů.

Chov v naší republice má již desetiletou tradici a v současné době je registrováno 480 mastinů. Několik jedinců bylo importováno přímo ze Španělska.

Od r. 2002 je v Moloss klubu povinné rtg kloubů na dysplasii.

Pokud se rozhodnete pro mastina, je třeba jej vidět ve skutečnosti a nekupovat štěně bez rodokmenu. U takových plemen je třeba vždycky vyhledat toho nejlepšího

chovatele, který svým štěňatům dává kvalitní stravu a hned od začátku poradí, jak budete svého psa vychovávat dál.

S mastinem můžete získat výborného hlídače, dobrého kamaráda. Je třeba mít k takovému psovi trochu lepší tělesnou kondici, protože když mastin podá svou maxitlapu, nebo se opře svým pánovi o ramena, aby ho olízl, nemusí to slabší jedinci zvládnout.

Vlastnit mastina je zase třeba si dobře rozmyslet, zda mu mohu poskytnout vše, co potřebuje ke svému šťastnému životu.

Jednak velký prostor, dostatek času pro jeho výchovu a také finance na jeho krmení, které rozhodně nevyjde lacino.

Nelitujte času a navštivte některou mezinárodní výstavu, kde můžete španělského mastina vidět ve skutečnosti a ještě mnoho dalších krásných psů neobvyklých ras.

- Květa Pavčíková -

Mísání

Pro říjnový Holubovský zpravodaj nám nabídla své oblíbené a vyzkoušené recepty paní učitelka z mateřské školky **Jana Jungbauerová**.

Majolkové houstičky

1/2 kg hladké mouky, 3 lžičce cukru, 1/4 litru mléka, 1 majolka v krabičce, 5 dkg droždí, 2 lžičce oleje, sůl, vejce na potření

Připravíme si kvásek, zaděláme těsto a dáme asi na 1 hodinu kynout. Z těsta uděláme houstičky, potřeme vajíčkem a sypeme mákem.

Těsto lze použít i na kulaté koláčky v tom případě přidáme do těsta více cukru.

A ještě jedny vynikající, kalorické, leč velmi dobré, svatební nebo sváteční koláčky nám nabídla naše knihovnice paní **Marie Hrušková**.

Kolínské koláčky

1/2 kg hrubé mouky, 16 dkg másla

nebo Hery, 5 dkg cukru, 2 žloutky, 3 dkg droždí, 0,2 litru mléka, sůl, vanilkový cukr a citrónová kůra

Máslo třeme s cukrem a žloutky 20 minut v robotu, z droždí uděláme kvásek, po vzejití vlijeme do ušlehaného másla kvásek, mléko a pomalu zaděláváme moukou. Z tohoto těsta ihned bez kynutí děláme malé růžkové koláčky, které plníme mákem, tvarohem, povidly a po přeložení růžků ještě máčíme v rozpuštěném másle a sypeme drobenkou. Ani na plechu ne necháváme kynout hned pečeme. Koláčky jsou dlouho vláčné a velmi chutné.

Za recepty děkuje a dobrou chuť přeje
- MS -

Společenská kronika

K významnému životnímu jubileu blahopřejeme:

paní Karolině Činčurové
z Holubova – 70 let

panu Janu Burdovi
z Holubova – 82 let

panu Františku Trostovi
z Holubova – 92 let

paní Zdence Škvrňové
z Holubova – 75 let

paní Boženě Bínové
z Třisova – 75 let

Narodili se noví občanci:

Martina Plišková z Krásotína

Navždy jsme se rozloučili:

S panem Václavem Ješetou
z Holubova

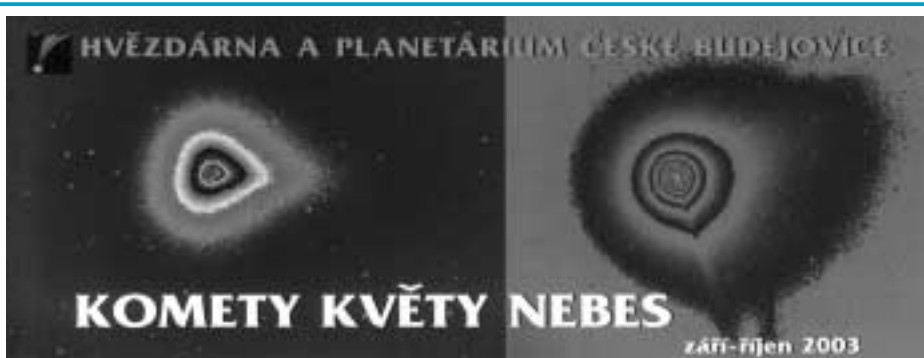
Pozvánka

Obec Holubov

zve srdečně všechny důchodce na tradiční setkání, které se koná v sobotu 15. listopadu 2003 od 14.00 hodin

v hasičské zbrojnici v Holubově. Autobus pro účastníky setkání pojede ve 13.45 z Krásotína přes Třisov, Holubov Planinka okolo Artypy k hasičské zbrojnici.

Hudba i občerstvení zajištěno.

KOMETY KVĚTY NEBES

září-říjen 2003

HVĚZDÁRNA A PLANETÁRIUM ČESKÉ BUDĚJOVICE
Zátkovo náměstí 4, 370 01 České Budějovice

výstava KOMETY KVĚTY NEBES

- vstupní hala Hvězdárny a planetária v Českých Budějovicích
- září-říjen (až prosinec) 2003
- otevřeno pondělí až pátek 8:00-16:00, dále v úterý před večerním pořadem od 20:00 a ve čtvrtek před odpoledním pořadem od 16:30 hodin
- na výstavu je vstup volný
- použité snímky komet byly pořízeny na Observatoři Klef

tel. 386 352 044, fax 386 352 239, e-mail: hvezdarna@hvezcb.cz
WWW: <http://www.hvezcb.cz> <http://www.kometry.cz>

Připraveno v rámci Akčního plánu obnovy a rozvoje Jihočeského kraje pro rok 2003